

Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK), ki deluje v okviru Združenja za informatiko in telekomunikacije (ZIT) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), je dne 6.1.2022 na svoji **304. seji**, sprejela naslednje

POROČILO O DELU SEKCIJE OPERATERJEV ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ ZA LETO 2020

Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) deluje v okviru Združenja za informatiko in telekomunikacije (ZIT) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS). SOEK je bila ustanovljen v mesecu marcu 2013. Sekcija je nastala na pobudo telekomunikacijskega dela Združenja za informatiko in telekomunikacije in sicer dotodanjih članov Amis, d.o.o., Ulica Vita Kraigherja 3, Maribor, SI.MOBIL d.d., Šmartinska cesta 134, Ljubljana, Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, Ljubljana, Tušmobil, d.o.o., Brnčičeva 49, Ljubljana in Vafer, d.o.o., Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana. V SOEK se je naknadno vključila tudi družba Debitel, d.d., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana, družba Tušmobil se je preimenovala v Telemach mobil.

V letih od 2015 do 2017 je prišlo do nekaterih statusnih sprememb – tako se je družba Debitel pridružila Telekomu Slovenije, družba Amis Si.mobilu, ki se je nato preimenoval v A1 Slovenije, d.d., družba Telemach pa se je združila s Telemach mobilom ter Elektro Turnškom. Proti koncu leta 2017 je svoje članstvo, ob dosegu izpolnjevanja kriterijev za članstvo v SOEK, najavil operater HOT mobil, telekomunikacije in storitve d.o.o., Šmartinska cesta 106, 1000 Ljubljana, ki ga uporabniki poznajo pod blagovno znamko HoT – HOFER TELEKOM. Meseca avgusta 2020 se je članstvu SOEK pridružil operater T-2 d.o.o.

Člani SOEK v 2020 so tako družbe Telekom Slovenije d.d., A1 Slovenija, d.d., Telemach d.o.o., HOT mobil, d.o.o., ter T-2 d.o.o.

SOEK nadaljuje dosedanje delo ustanovnih članov, ki so do ustanovitve SOEK delovali znotraj Združenja za informatiko in telekomunikacije.

V letu 2020 je SOEK predsedovala družba Telemach d.o.o. s predsednikom Matevžem Ahačičem.

V letu 2020 so se člani SOEK sestali na 36 rednih sejah. Zaradi pandemije SARS-CoV-2 (COVID-19) sta se praktično v istem trenutku življenje in način dela drastično spremenila. Zato je večina sej potekala po video klicih preko Microsoft Teams.

SOEK se je v letu 2020 udeležil dveh sej Upravnega odbora ZIT.

POROČILO O DELU SOEK ZA LETO 2020

1. EPIDEMIJA SARS-COV-2 NA OBMOČJU REPUBLIKE SLOVENIJE

12. marca 2020 je bila v Sloveniji razglašena epidemija nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19). To je vplivalo tudi na delovaje in poslovanje operaterjev, saj je bilo naenkrat omejeno gibanje, zapovedane so bile tudi stroge omejitve pri ponujanju blaga in storitev potrošnikom. Z zaprtjem države, se je tako rekoč čez noč pokazal pomen elektronskih komunikacij ter njihovega nemotenega delovanja. Država je razen nekaj izjem prešla na delo od doma, enako se je šolanje preselilo na daljavo in izvajalo preko spleta.

Člani SOEK smo s takojšnjim aktivnim odzivom poskrbeli, da je bilo uporabnikom zagotovljeno nemoteno delovanje storitev, kljub izjemno povečanim obremenitvam elektronskih komunikacijskih omrežij. K temu so z odgovorno rabo spleta nenazadnje pripomogli tudi uporabniki, skupaj pa smo obvladali ta izziv.

Člani SOEK smo se nemudoma sestali s predstavniki nacionalnega kriznega štaba, kot tudi Ministrstvom za javno upravo, Informacijsko pooblaščenko ter Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve. Prispevali smo ne samo k temu, da uporabniki in gospodarstvo niso občutili komunikacijske izolacije, pač pa pripomogli, da je vlada lahko svoja glavna sporočila komunicirala vsem državljanom (npr. #Ostanidoma, omejitev gibanja,...).

Na pobudo SOEK se je GZS (ZIT) udeležil posveta o tehnologiji 5G, ki ga je 24.1. 2020 organiziral MJU. Kratko stališče je predstavil direktor ZIT Nenad Šutanovac. Dogodek je zaslovel kot pogrom ekstremnih skupin teoretikov zarote nad prisotnimi znanstveniki in predstavniki oblasti. Na posvetu je direktor DID predstavil razloge za umik frekvenčne strategije sklicujoč se na pomisleke, ki mu jih je decembra 2019 posredoval SOEK.

V luči dobre PR organiziranosti nasprotnikov tehnologije 5G, se je na pobudo članov SOEK v okviru ZIT oblikovala delovna skupina za komuniciranje in ozaveščanje o tehnologiji 5G.

Na pobudo SOEKa je AKOS izvedel konferenčni posvet o ukrepih operaterjev, povezani z epidemijo SARS-COV-2 in objavil poziv uporabnikom k racionalni uporabi interneta.

SOEK je na Vlado RS naslovil pobudo za spremembo Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev.

Operaterji, člani SOEK smo sodelovali na delavnici o odzivu na potres- aktivno smo delovali v ekipi za telekomunikacije.

2. NOVELA ZAKONA O KAZENSKEM POSTOPKU (ZKP-N)

Novela zakona o kazenskem postopku (ZKP-N) je v letu 2019 prinesla korenito spremembo za operaterje ključnih določil, ki opredeljujejo obveznosti operaterjev do organov kazenskega pregona – člani 149.b do 149.e člen ZKP. Kljub doslednim pozivom članov SOEK v postopku sprejema novele, usmerjene v konkretizacijo sprememb, se je zakonodajalec odločil uvesti pomembne spremembe brez upoštevanja pripomb, težave pa so se pokazale z izrekom polletnega roka, v katerem je bilo potrebno implementirati novelo.

Dva izziva s katerimi smo se operaterji soočili sta (1) nabor podatkov, ki jih operaterji posredujemo organom pregona – razlike v zahtevah, ki jih operaterji prejemamo so precejšnje (razlike med policijskimi postajami, med tožilstvi ter med sodišči) ter (2) ukrepanje v primeru odtujenih telefonskih aparatov (kjer lokacijskih podatkov operaterji ne

mremo več posredovati Policiji na podlagi zahteve – posredovanje možno le s pisno odredbo sodišča).

Člani SOEK smo izvedli več srečanj s predstavniki Ministrstva za pravosodje, Okrožnega državnega tožilstva Ljubljana ter Policije (GPU). Srečanja so bila pozitivna na način, da smo operaterji predlagali poenotenje obrazca, na katerem so podatki (kategorije), s katerimi operaterji razpolagamo, jih hranimo na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah in posledično lahko posredujemo organom pregona. V okviru prizadevanj, da se uredi posredovanje podatkov o odtujenih telefonskih aparatih, smo operaterji predlagali ureditev v naslednji noveli zakona.

3. KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC – kolektivni organizaciji KOPRIVA in SAZOR

Januarja 2020 je bil v Uradnem listu RS objavljen skupni sporazum, ki sta ga sklenila kolektivna organizacija KOPRIVA ter Trgovinska zbornica in sicer za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko in vizualno snemanje, k se vrši pod pogoji privatne in druge lastnine. Pomemben del zavezancev - uvoznikov naprav za tonsko in vizualno snemanje zlasti zaradi uvoza mobilnih telefonov predstavljajo operaterji. Ker operaterji ali drugi uvozniki nismo aktivno sodelovali pri pogajanjih, smo v okviru članstva v Gospodarski zbornici Slovenije (ki bi lahko delovalo kot reprezentativno združenje uvoznikov naprav), izvedli vse potrebne koordinacijske naloge, s katerimi smo pokazali, da lahko v prihodnjih pogajanjih za sklenitev skupnega sporazuma nastopa GZS kot reprezentativno združenje, namesto Trgovinske zbornice Slovenije (TZS), ki uvoznikov mobilnih naprav ni vključila v pogajanja. SOEK je tako koordiniral skupino, ki je skušala ponovno odpreti pogajanja s kolektivno organizacijo Kopriva.

Podobno je SOEK ponudil podporo skupini uvoznikov mobilnih naprav v odnosu do kolektivne organizacije SAZOR, ki z uporabniki avtorskih del iz naslova fotokopiranja za privatno in drugo lastno uporabo ter preko tega obsega (uvozniki fotokopirnih in sorodnih naprav, fotokopirnicami in sorodnimi ponudniki storitev, izobraževalnimi ustanovami, gospodarskimi subjekti, javnimi zavodi, državno upravo in drugimi) sklepa sporazume in določa tarife, na podlagi katerih le-ti plačujejo nadomestilo za uporabo (fotokopiranje, skeniranje, tiskanje in sorodne tehnike) avtorsko varovanih del, ki jih upravlja združenje. Stališče SAZOR namreč je, da med skenerju podobne naprave sodijo tudi mobilni telefoni, ker omogočajo fotokopiranje, skeniranje ipd., zato je zoper posamezne uvoznike vložil tožbe.

Navedena primera kažeta na to, da je treba pri vseh dajatvah, ki se tičejo uvoza mobilnih telefonov vključiti, člane SOEK, ZIT.

4. SISTEMA JAVNEGA ALARMIRANJA IN OBVEŠČANJA –110. ČLEN EECC

V prizadevanju, da se v Sloveniji poenoteno uredi implementacija sistema javnega obveščanja in alarmiranja, ki ga je prinesel Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah (EECC, ki je pričel veljati 21.12.2019), so člani SOEK v letu 2020, še pred predstavitvijo osnutka novega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2, prvokrat objavljen 28.8.2020), nadaljevali s pozivi Upravi za zaščito in reševanje (MORS), da se pravočasno pripravi tehnično ustrezna platforma, ki podpira potrebe organov, ki skrbijo za javno alarmiranje in obveščanje v Sloveniji. Prizadevanja so bila pretežno neuspešna, kar se je izkazalo z objavo osnutka predloga ZEKom-2: sistem javnega alarmiranja in obveščanja ni bil definiran, s skopim pojasnilom, da se implementacija ne želi tehnično omejevati, poleg tega je bil strošek celotnega sistema znova preveljen na operaterje.

Člani SOEK smo 30.1.2020 prispevali pripombe v javnem posvetovanju izvedbenega

dokumenta BEREC "Guidelines on how to assess the effectiveness of public warning systems transmitted by different means". Opozorili smo na potrebo po aktivni vlogi države ter nuji, da se izbere enotna platforma (prednost naj se da rešitvi Cell-broadcast (CB), ki bi operaterjem zagotavljala izvedbo sistema obveščanja ter alarmiranja, ki je v primarnem interesu države.

5. VRAČILO UGODNOSTI OB SPREMEMBAH POGOJEV NA STRANI OPERATERJA

Član SOEK, Telekom Slovenije d.d. je prejel sodbo upravnega sodišča, kjer je bila tožba vložena s strani končnega uporabnika zoper odločitev naslovnega organa, s katero je bilo odločeno med drugim, da se zahteva končnega uporabnika zavrne, slednji pa je skladno s 3. odstavkom 129. člena ZEKom-1 dolžan operaterju povrniti sorazmerni del ugodnosti, ki jo je prejel v času trajanja naročniškega razmerja.

SOEK je na podlagi predmetne zadeve urgiral in Agenciji za komunikacijske storitve in omrežje RS poslal dopis v katerem je izpostavil a) možne negativne posledice te odločitve in opozoril, da ZEKom-1 ločuje med stroški prekinitve naročniškega razmerja od izpolnitve pogodbeno dogovorjenih obveznosti naročnikov, b) opozoril, da Upravno sodišče RS v sodbi sploh ni upoštevalo obstoječe sodne prakse, ki se tiče vračila prejetih ugodnosti in c) opozoril, da se sodišče ne bi smelo brez obrazložitve zakaj se je tako odločilo, opreti odločitve zgolj na drugi odstavek 129. člena ZEKom-1 oziroma 3. odstavek vezati na drugi odstavek, namesto izhajati zgolj iz 3. odstavka, ki je glede na pojasnila, ki so pri sprejemu zakona leta 2012 pospremila ta člen, namenjen vračilom prejetih ugodnosti.

SOEK je prepričan, da je rešitev, po kateri naročnikom v primeru odpovedi naročniškega razmerja pred dogovorjenim obdobjem vezave ne bi bilo potrebno vrniti sorazmernega dela prejetih ugodnosti v nasprotju z osnovnimi načeli obligacijskega prava, kar potrjuje tudi sodna praksa. V primeru sklenitve naročniške pogodbe z vezavo naročniškega razmerja, običajno za obdobje do 24 mesecev, se operater zaveže, da bo naročniku določeno obdobje nudil storitve po nižji ceni od cene (ugodnost), ki je določena v rednem ceniku operaterja, naročnik pa se zaveže, da bo v zameno ohranil naročniško razmerje za dogovorjeno obdobje.

SOEK je v dopisu pozval Agencijo, da je zaradi zagotovitve pravne varnosti tako končnih uporabnikov kot operaterjev, potrebno v prihajajočem Zakonu o elektronskih komunikacijah, ob upoštevanju OZ ter sodne prakse, nenazadnje tudi stališč AKOS, v izogib različnim tolmačenjem, natančneje opredeliti, da sedanji tretji odstavek 129. člena (že) zajema tudi vračilo sorazmernega dela ugodnosti, ki bi jo končni uporabnik prejel, če bo spoštoval pogodbeno dogovorjene obveznosti.

6. PREDLOG OSNUTKA ENOTNE MTR/FTR CENE

SOEK je v okviru javnega poziva glede enotne cene zaključevanja klicev v mobilna in fiksna omrežja v EU, objavljenega na strani Evropske komisije poslal dopis, kjer je predlagal podaljšanje prehodnega obdobja z 2 mesecev na najmanj 6 mesecev, predvsem zaradi prilagoditev obračunskih sistemov. SOEK je pozdravil predlagano postopno zniževanje cen zaključevanja klicev, ter predlagal, da se delegirana uredba nanaša izključno na promet ki izvira in se konča v Evropski uniji. Nadalje je SOEK apeliral na Komisijo, a) da zviša predlagano MTR ceno na trenutno najnižjo vrednost v EU, b) je obseg zaključkov omejen le na komponente, povezane s prometom, ki so vključene v model Axon in c) VAS in druge posebne tarifne številke je treba izključiti iz Delegirane uredbe (FTR in MTR zanje ne bi smeli veljati), ker ne ustrezata režimu terminacije oz. zaključevanja klicev.

7. AKOS PROGRAMA DELA IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2021, TER PREDLOGE TARIF ZA LETO 2021

Kot vsako leto je SOEK tudi v letu 2020 podal pripombe na predlog programa dela in finančni načrt za leto 2021, ter predloge tarif za leto 2021.

SOEK je že v maju 2020 na Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo naslovil dopis glede strateških usmeritev za pripravo programa dela in finančnega načrta. V dopisu je bilo opozorjeno na visoko povišanje tarif, predvsem zaradi povišanja stroškov dela (dodatnega zaposlovanja) in kar 100% povišanja stroškov službenih poti in izobraževanj, pri čemer se je končna vrednost točke na podlagi Tarife 2020 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja pri plačilih za uporabo elementov oštevilčenja zvišala za 0,29 EUR (29,3%) in pri plačilih na podlagi obvestila pa kar za 0,90 EUR (65,7%). Kakor je SOEK izpostavil že v postopku sprejemanja tarife 2020, navedeno že samo po sebi predstavlja veliko breme in finančni pritisk na operaterje, ki smo prisiljeni v zmanjševanje zaposlenih in posledično nižanje stroškov dela, zato bi agencija morala deliti usodo operaterjev, ki v celoti financiramo njeno delovanje.

V zadevnem dopisu je SOEK MJU pozval, da Agenciji predlaga rebalans programa dela in finančnega načrta za leto 2020, znižanje tarife za leto 2020, ter sorazmerno vračilo že opravljenih plačil. Poleg tega pa še, da skladno z 189.a členom ZEKom-1 do 31. 5. 2020 agenciji posreduje strateške usmeritve za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2021, ter ga javno objavi.

Agencija je 31.7.2020 na svojih spletni strani objavila program dela in finančni načrt za leto 2021, ter predloge tarif za leto 2021. SOEK je v svojem dopisu izrazil nestrinjanje k povišanju tarif, sploh ker jih naslovni organ predvideva pretežno zaradi dodatnega zaposlovanja. Še vedno ostaja problematično (ne)ločeno računovodstvo, saj v zvezi s stroški poslovanja naslovnega organa (iz katerega se ustvarjajo presežki), ni razvidno katere naloge, ki jih je naslovni organ predvidel v preteklem letu, so bile realizirane in katere ne (ter vzrok za neuresničitev). SOEK je od Agencije zahteval enako stopnjo racionalizacije poslovanja, kot jo izvaja celoten sektor elektronskih komunikacij. Predlagal je bistveno znižanje višine točk ter ustrezno prilagoditev programa dela glede na obstoječ kader in izvajanje zakonsko določenih nalog, ter transparentni prikaz načrtovanih odhodkov.

8. GRADBENEGA ZAKONA (GZ-1)

Dne 9.9.2020 je SOEK na ministrstvo za okolje in prostor poslal pripombe in predloge k osnutku novega Gradbenega zakona (GZ-1). Pripombe so bile podane pri pomenu in definicijah izrazov, pristojnost organov za izdajo odločb v postopkih dovoljevanja, ureditev in označitev gradbišča, ter pri objektih državnega pomena. Pri slednjem je SOEK podal predlog, da se vključi elektronsko komunikacijsko omrežje. Namreč elektronske komunikacije so temeljno razvojno gibalno in vezivo sodobne družbe. So ključnega pomena za delovanje vseh ostalih omrežij, za gospodarski kot tudi za občinski družbeni razvoj, pa tudi za potrebe s področja obrambe, varnosti, zaščite in reševanja. Glede na to, da je vizija Evropske komisije, da Evropa do leta 2025 postane giga-bitna družba, s sprejemom Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, iz marca 2016 in Dodatka z dne 5. 7. 2018, postala tudi vizija Vlade Republike Slovenije, ter glede na to, da je strateški cilj Evropske komisije tudi, da morajo imeti vsa evropska gospodinjstva, tako v mestih kot na podeželju, dostop do povezljivosti, ki omogoča hitrost prenosa vsaj 100 Mb/s, in da bi vsa urbana območja ter pomembnejše ceste in železnice morale biti neprekinjeno pokrite s peto generacijo brezžičnih komunikacijskih sistemov (5G), je nujno, da se elektronska komunikacijska omrežja uvrsti med objekte državnega pomena.

9. POSTOPEK SPREJEMA ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH ZEKOM-2

V letu 2018 je bila sprejeta Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta In Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju EECC ali direktiva). Rok za implementacijo direktive v pravni red držav članic je potekel 21. 12. 2020, kar bi v Republiki Sloveniji moralo biti storjeno s sprejemom novega Zakona o elektronskih komunikacijah.

Ministrstvo za javno upravo – MJU je prvi osnutek predloga Zakona o elektronskih komunikacijah – ZEKom-2 (EVA 2019-3130-0004) objavilo na portalu RS e- uprava v rubriki e- demokracija dne 21. 8. 2020. Ker gre za najpomembnejši zakon na področju elektronskih komunikacij, ki ključno vpliva na vse operaterje, je SOEK aktivno sodelovali v javni razpravi in 28. 10. 2020 MJU posredoval pripombe na osnutek predloga ZEKom-2. SOEK je na pobudo MJU podal predloge že v mesecu marcu 2019, ker pa večinoma niso bil upoštevani, jih je zaradi velikega interesa moral ponoviti. Velik del pripomb SOEK je predstavljal poziv k doslednejšemu prenosu EECC v zakon, kar je zlasti poudarjeno v poglavju, ki ureja pravice končnih uporabnikov, glede katerih EECC v svojem 101. členu določa načelo popolne harmonizacije. SOEK je na predlog zakona podal obsežne pripombe na skoraj vsa poglavja predloga zakona, v nadaljevanju so predstavljeni bistveni poudarki.

SOEK je opozoril na pomanjkljivosti nacionalne določbe v 112. členu predloga zakona (varnost omrežij in storitev), ki od operaterjev mobilnih komunikacijskih omrežij zahteva pridobitev predhodnega soglasja vlade za nabavo opreme od dobaviteljev s sedežem izven držav članic Evropske unije. SOEK je predlagal, da se določba 112. člena dopolni oziroma prilagodi na način, da vlada oblikuje in objavi oziroma operaterjem posreduje seznam negativno ocenjenih dobaviteljev oziroma izvajalcev storitev podpore tretje ravni.

SOEK je ugotovil, da predlagatelj zakona v XI. poglavju (pravice uporabnikov) ni dosledno sledil načelu popolne harmonizacije, ki se glasi: »Države članice v svojem nacionalnem pravu ne ohranijo ali vanj ne uvedejo določb o zaščiti končnih uporabnikov, ki bi se razlikovale od členov 102 do 115 te direktive, vključno z bolj ali manj strogimi določbami za zagotovitev drugačne ravni zaščite, razen če ta naslov ne določa drugače.« Predlog zakona namreč vključuje več določb, ki so v manjši ali večji meri neskladne z EECC, pri čemer je predlagatelj določena področja strožje uredil in s tem prekorachil obseg, ki ga določa EECC. Take določbe so med drugim vsebovane v 185. členu (trajanje naročniške pogodbe in njena prekinitve), 186. členu (obdobje vezave pri sklenitvi naročniške pogodbe), 188. člen (nedelovanje ali slabše delovanje storitev), 189. členu (zamenjava izvajalca storitev dostopa do interneta), 190. členu (prenosljivost številke), 203. členu (omejitve ali prekinitve zaradi razlogov na strani operaterja).

SOEK je v pripombah na predlog ZEKom-2 opozoril tudi na problematiko sprejemanja podzakonskih predpisov, t.j. splošnih aktov, katerih izdaja je v pristojnosti AKOS. SOEK je apeliral na zakonodajalca, da zagotovi jasen okvir, katerega naj se pristojni organ drži pri sprejemanju podzakonskih aktov ter predvsem, da je javno posvetovanje pred sprejetjem splošnega akta izvedeno na transparenten način, z dovolj dolgim rokom, umeščenim v čas, ko je pripombe mogoče podati (ne npr. tik pred novim letom) ter da ostane tudi ustrezen čas za podajo potrebnih pojasnil zvezi s pripombami, vse tako da je na koncu sprejet splošen akt, ki je zakonit in ustrezen.

10. IZVAJANJE ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH, STORITVAH IZDAJANJA ELEKTRONSKEGA DENARJA IN PLAČILNIH SISTEMIH

V avgustu 2020 so člani SOEK v okviru ožje delovne skupine začeli obravnavati tudi problematiko izvajanja 12. točke prvega odstavka 3. člena Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (ZPlaSSIED) v povezavi z

obveznim letnim revizijskim poročanjem in premijskimi klici (klici na 090). Obstajajo argumenti, da storitev klicev na 090 ne spada v domet navedene določbe in posledično ni predmet letnih revizijskih poročil Banki Slovenije. Operaterji namreč ne opravljajo te storitve kot posredniki. Storitev klicev na 090 pomeni v bistvu neke vrste preprodajo storitev, ta storitev je neodvisna od osnovnih obveznosti med plačnikom in prejemnikom plačila ter je v neposredni zvezi z dejavnostjo operaterjev. Argumente za izključitev storitve 090 iz revizijskih poročil so člani SOEK predstavili Banki Slovenije, pisno in na dveh skupnih sestankih. Banka Slovenije se je glede te problematike obrnila na Evropski bančni organ. Članom SOEK je bilo s strani Banke Slovenije na zadnjem sestanku, ki je bil izveden v februarju 2021, rečeno, da Banka Slovenije vse do prejema drugačnega mnenja Evropskega bančnega organa, zaenkrat zavzema stališče, da storitev 090 pomeni posredovanje plačil in tako zapade pod obveznost poročanja. Člani SOEK bodo tako do nadaljnjega storitev klicev na 090 morali še naprej vključevati v svoja letna revizijska poročila, ki so jih zavezani pošiljati skladno s tretjim odstavkom 23. člena ZPlaSSIED. V primeru, da Banka Slovenije prejme drugačno stališče Evropskega bančnega organa bo s postopki presoje glede predmetne problematike nadaljevala in operaterje o tem obvestila.

11. USTANOVITEV DELOVNE SKUPINE ZA PREPREČEVANJE ZLORAB

V novembru 2020 je bila v okviru SOEK ustanovljena delovna skupina za obravnavo in preprečevanje zlorab, v kateri sodelujejo strokovnjaki vsakega od operaterjev. Potreba po ustanovitvi posebne skupine se je pojavila zaradi zaznavanja povečanja pojava različnih zlonamernih dogodkov, med katerimi so najpogostejši:

- maskiranje dejanskega izvora klica (CLI manipulation),
- wangiri – t.j. kratki neodgovorjeni dohodni klici (ping) iz EU in nonEU numeracij, ki ciljajo na izvedbo povratnega mednarodnega klica (IRSF), praviloma na destinacijo z visokimi veleprodajnimi cenami,
- številni in pogosti dohodni klici iz EU numeracije, pri katerih se sogovornik v tujem jeziku izdaja za tehnično podporo Microsoft, ki pod pretvezo okuženosti računalnika poskuša prepričati uporabnika, da si namesti opremo za oddaljen dostop do računalnika in dovoli dostop.

Operaterji v okviru skupine izmenjujejo izkušnje na področju pojava zlorab, posvetujejo glede ukrepov za preprečevanje zlorab, vključno z ozaveščanjem uporabnikov, ter v zvezi s problematiko dajejo pobude in sodelujejo z AKOS.

12. VIDEOKONFERENČNO SREČANJE PREDSTAVNIKOV ZDRUŽENJA INFORMATIKO IN TELEKOMUNIKACIJE PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SLOVENIJE, ZNOTRAJ KATEREGA DELUJE Z V.D. DIREKTORJEM DIREKTORATA ZA INFORMACIJSKO DRUŽBO IN INFORMATIKO – DIDI PRI MINISTRSTVU ZA JAVNO UPRAVO - MJU, G. PETROM GRUMOM IN SODELAVCI DNE 14. 12. 2020

Namen sestanka je bila predstavitev ključne problematike, ki jo SOEK trenutno obravnava. Predstavniki posameznih članov SOEK so predstavili aktualne ključne cilje, ki jih člani zasledujejo skozi delovanje SOEK. Predstavniki A1 Slovenija je predstavil ključne pripombe, ki jih je SOEK naslovil na MJU kot odziv na objavljeni predlog osnutka ZEKom-2. Peter Grum in Polonca Blaznik sta predstavila aktualno delo DIDI na področju, s katerim se ukvarja tudi SOEK.

Predstavniki Telekoma Slovenije je predstavil ključne pomisleke članov SOEK v zvezi z objavljenim predlogom Strategije upravljanja radiofrekvenčnega spektra in aktivnostmi AKOS v zvezi s podeljevanjem frekvenc. Skupna ugotovitev vseh članov je bila, da je nujna večja predvidljivost aktivnosti AKOS v zvezi z upravljanjem spektra. Potrebno je zagotoviti, da je

veljavnost podeljenih pravic do uporabe frekvenc že ob podelitvi določena za 20 let, kar je tudi skladno z EECC.

Nenad Šutanovac
Direktor ZIT

Matevž Ahačič
Predsednik SOEK

